

ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰੋ

ਇੱਕ ਅਸਪਸ਼ਟ, ਵਿਘਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਤਿੰਨ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇਸ ਪਰੋਸ਼ਾਨੀ ਵਾਲੇ ਵਿਕਾਸ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਵੇ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇਵੇ।

ਅਕਸਰ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲ

1. ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਕਮੇਟੀ ਕੀ ਹੈ?

ਇਹ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ 4 ਮਈ 2020 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ 5-ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੋ. ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾਅ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਜੀ.ਐੱਸ. ਬਾਜਪਾਈ, ਜਬਲਪੁਰ ਵਿਖੇ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਲਾਅ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋ. ਬਲਰਾਜ ਚੌਹਾਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਮਹੇਸ਼ ਜੇਠਮਲਾਨੀ ਅਤੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਜੀ.ਪੀ. ਥਰੇਜਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

2. ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ?

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਪੈਨਲ ਕੋਡ, ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਅਤੇ ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਕਮੇਟੀ ਉਸ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰੇਗੀ ਜੋ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ (ਇੰਡੀਅਨ ਪੈਨਲ ਕੋਡ), ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਂਚ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ (ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ) ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ (ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ) ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3. ਇਹ ਸਚਮੁਚ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ, ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਖਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸੁਧਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਿਉਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ?

ਅਸੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਹਰ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਰੋਧ ਸਿਰਫ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਰਾ ਅਭਿਆਸ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਠਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

4. ਤਾਂ ਫਿਰ, ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੀ ਹਨ?

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਰਹੇ ਹਾਂ:

- ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਸੀਮਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ
- ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਰਚਨਾ
- ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਅਸਪਸ਼ਟ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਮਿਲਿਤ ਢੰਗ
- ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸਧਾਰਣ ਆਦੇਸ਼
- ਲਾਅ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਦੇਸ਼ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ?

5. ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਕੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ?

ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ 150-ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ 6 ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਵੀ ਉਦੋਂ, ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਗੰਭੀਰ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਇਹ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਕਮੀਆਂ ਅਤੇ ਬਦਲਾਵ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਨਾ ਕਰੇ ਬਲਕਿ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਵੀ ਕਰੇ; ਜੋ ਕਿ ਅਸੰਭਵ ਹੈ।

6. ਕੀ ਬੇੜੀ ਸਮਾਂ ਅਵਧੀ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਖ਼ਾਸਕਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਕਮੇਟੀਆਂ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੋਈ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ? ਕੀ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗੀ?

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਿਰਫ਼ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਦਿਓ। ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇਣ ਲਈ, ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਕੇ ਇਹ ਕਹਿਣ ਵਰਗਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਿਲੇਬਸ 'ਤੇ ਪਰੀਖਿਆ ਦੇਣੀ ਹੈ ਜਾਂ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਇੱਕ ਪੁਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਣ ਵਰਗਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਨਾਲ ਜੋੜੋ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 40,000 + ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਚਲੀ ਗਈ ਹੈ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਗੰਭੀਰ ਆਰਥਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਜਨਤਕ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਵਕੀਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨਾਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫ਼ਲ ਹੈ।

7. ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਹਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਸਮਾਂ ਵਧਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਵਾਜਬ ਸਮਾਂ ਰੇਖਾ ਕਿਉਂ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਲਈ ਇਸਦਾ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

8. ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਕੀ ਗਲਤ ਹੈ? ਕੀ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਨਹੀਂ ਹਨ?

ਸਮੱਸਿਆ ਜ਼ਿਆਦਾ ਉਸ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਜੋ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਔਰਤ, ਦਲਿਤ, ਆਦਿਵਾਸੀ, ਟ੍ਰਾਂਜੈਂਡਰ ਜਾਂ ਸਮਲਿੰਗ ਵਿਅਕਤੀ, ਖਾਨਾਬਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਨਿਵਿਰਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਪਾਹਜ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਲਪ ਸੰਖਿਅਕ ਵਰਗ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਤਿਨਿਯਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪੇਸ਼ੇਵਰਾਂ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤਿਨਿਯਤਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਲਾਅ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਵੱਖਰੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿੱਥੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਦਮੀ ਨਾਲੋਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਜਾਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਲਿਖਵਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਜੈਂਡਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਦਲਿਤ, ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ, NT-DNT, PWD ਜਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਲਪ ਸੰਖਿਅਕ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਨਾਲ ਬਿਆਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਖਿਡਾਰੀ - ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਵਕੀਲ - ਜਿਹੜਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਸਹੀ ਸਮਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸਮੀਖਿਆ ਸਿਰਫ਼ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਲਈ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

9. ਪਰ ਕੀ ਕਮੇਟੀ ਸਰਵਜਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀਆਂ ਨਹੀਂ ਭੇਜ ਰਹੀ ਤਾਂ ਕਿ ਸਪੈਕਟ੍ਰਮ ਵਿਚਲੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿ ਸਕਣ। ਕੀ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੰਮਲਿਤ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ?

ਨਹੀਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ, ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਤੱਕ, ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕੁਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਵਾਦ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਕਾਨਫੂਸੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨੁਵਾਦ ਦੇ ਲੰਘ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਲਈ ਅੰਤਿਮ ਮਿਤੀ ਵੀ ਅਗਸਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲਿਖਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਰੂਪ ਹੈ।

ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਸਾਰਥਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਇਸਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਬਲਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਪੇਸ਼ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰੇਕ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਅਨੁਭਵ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਿੰਨਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਅਤੇ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ, ਹੁਣ ਤੱਕ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ ਵਰਗੇ ਮਹਾਂਨਗਰਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤਕ ਸੀਮਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੰਨੀ ਲੋੜ ਕਿਉਂ ਹੈ?

10. ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ?

ਸਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਹੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਨਾ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਹਵਾਲੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵ/ਸੰਕਲਪ ਨੋਟ ਜਨਤਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਵਲੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਦੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਕਿਸ ਲਈ ਹੈ।

11. ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹੋ?

ਬਸ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿਓ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਸੰਮਿਲਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲੋ, ਅਤੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਤਕ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਖਤਮ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਸਰਬੋਤਮ ਅਭਿਆਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਚਾਰ ਪੱਤਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਰਨਾ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਕਰਨਾ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਕਮੇਟੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਖ ਚੀਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਲਾਅ ਕਮੀਸ਼ਨ, ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ, ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

12. ਇਹ ਸਭ ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਿਉਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਇਸਦਾ ਸਧਾਰਣ ਉੱਤਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਹੋ। ਚਾਹੇ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਂ ਦੇਸ਼ੀ ਜਾਂ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਉਹ ਹਾਂ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸੁਧਾਰੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਵਾਂਗੇ।

ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸੁਧਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੁਆਰਾ: ਜਨਤਕ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ